

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022 г.
Основна научна област:
Хуманитарни науки
№ на договор:
вх. № КП-06-ПН70/3 от 2022 г./ BG-175467353-2022-04-0021
Начална дата на проекта и срок на договора:
Декември 2022 г., 36 месеца
Заглавие на проекта:
„Българите на Балканите отвъд границата след 1878 г. Кодът на оцеляването.“
Базова организация:
Университет по библиотекознание и информационни технологии
Партньорски организации:
Няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. д-р Боряна Евлогиева Бужашка-Данчева
Общ размер на договореното финансиране:
200 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Проектът „Българите на Балканите отвъд границата след 1878 г. Кодът на оцеляването“ изследва българските общности на Балканите с тяхното състояние в миналото до наши дни, проблеми и перспективи. Те са често подложени на дискриминация, особено ако държавата майка – в случая Царство/Република България, не винаги защитава подобаващо своите сънародници и техните народностни права. Въпреки че картината във всяка една от страните на Балканите, където живеят българи, е разнообразна и спецификите им са различни, свързващото звено е живата памет и нейните носители, съхранили националната си идентичност през вековете. Избраният хронологически период е обоснован от поредицата мирни договори от 1878 г. до днес и водената политика на обезбългаряване в изследваните райони. Големият хронологичен обхват на проекта предполага надграждане на досегашните изследвания на българските общности в някои държави, вкл. и от т.нар. Западни Балкани, които в цялост все още остават „в сянка“.

Обект на изследване са някои от проблемите на българската диаспора в балканските страни, където тя е застрашена от денационализиране, независимо от нейните дълбоки следи в миналото: Република Албания (Голо Бърдо, Мала Преспа, Гора), Република Гърция (Егейска Македония и Беломорска Тракия), Република Косово (Гора и Жупа), Република Румъния (Банат, Влашко и Северна Добруджа), Република Северна Македония, Република Сърбия (Босилеградско, Царибродско, Поморавието) и Република Турция (Източна Тракия).

Темата е особено актуална заради оспорвания от чужди държави и пропаганди и в миналото, а и до наши дни български характер на част от споменатите области. Проектът ще даде възможност да се очертае една реална ситуация на изследваните общности и запазване на културно-историческото наследство на районите с преобладаващо българско население, живяло там от векове. Така ще се активира научноизследователският интерес към тях и ще се очертае една ясна картина на не/съхраненото до наши дни българско историческо наследство на Балканите. В съвременния глобализиращ се свят идеите за изучаване и запазване на локалните и регионални култури като част от единството и варианти на многообразието на националната култура са също толкова актуални и значими, колкото и проблемите, свързани с премахване на старите държавни граници и опитите за създаването на нова „европейска идентичност“.

Проектът „Българите на Балканите отвъд граница след 1878 г. Кодът за оцеляването“ ще включва изследвания, които обхващат историята, демографското състояние, културните традиции, степента на съхраняване на българската идентичност, връзките с държавата майка, културно-просветните организации и училища, държавната политика по отношение на българските общности в изследваните държави.

Важна цел на проекта е изследване на историческите корени на отделни явления, за да се подири генезисът на личностни, обществени и междудържавни недоразумения и конфликти. Ще се очертае картината на запазената до днес жива памет и нейните носители,

съхранили националната си идентичност през вековете. В балканската амалгама от конфликтни зони и сложни взаимоотношения българската наука и държава могат и трябва да се намесят, за да спасят своите сънародници от претопяване. Друга специфична цел е изучаване и съхраняване на запазеното до днес културно-историческо наследство на българските общности и тяхното социализиране. Съществена част от изследването ще бъде свързана с дейността на културно-просветните организации на българите в изследваните региони. Освен научноизследователски задачи, проектът ще има не по-малко важни практико-приложими функции, засягащи изявите им отвъд границата и стремежа да съхранят своята народност.

Проектът ще създаде научен продукт, който ще обоснове и даде аргументи за защита на българските национални интереси зад граница на институции, имащи отношение към проблематиката. Съвместните усилия на всички заинтересовани страни – учени, държавни институции, обществени организации и др., ще очертаят степента на застрашеност и практическото приложение на „кода за оцеляване“.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация:	
Университет по библиотекознание и информационни технологии	
Ръководител на научния колектив	
Проф. д-р Боряна Евлогиева Бужашка-Данчева	учен
Участници:	
Проф. дин Стоян Георгиев Денчев	учен
Проф. дфн Иванка Василева Янкова	учен
Проф. д.филол.н. Ваня Чавдарова Добрева	учен
Доц. д-р Александър Георгиев Гребенаров	учен
Гл. ас. д-р Камелия Миткова Нушева	
Д-р Антоний Ивайлов Станимиров	постдокторант
Д-р Арсени Пламенов Колев	постдокторант
Николета Йорданова Войнова	докторант
Партньорска организация:	
Няма	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).